

Αθήνα, 26/03/2024

Αρ. πρωτ.: 3

Δέγλερη 2

Αμπελόκηποι – Τ.Κ. 11522

Email: sedaepimelites@hotmail.com

Αντιεισαγγελέα Αρείου Πάγου,
κ. Ευσταθία Καπαγιάννη
dioikitiko@eisap.gr

Αξιότιμη κ. Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου,

Με αφορμή την πρόσφατη εγκύκλιό σας 2, αρ. πρ. 1487/22.2.2024, η οποία θέτει το πρόβλημα της αύξησης της παραβατικότητας των ανηλίκων και προτείνει σχετικές δράσεις, το νέο Δ.Σ. του Συνδέσμου Επιμελητών Ανηλίκων Ελλάδας (Σ.Ε.Δ.Α.) που εκπροσωπεί τους εργαζόμενους των Υπηρεσιών Επιμελητών Ανηλίκων της χώρας - Υπηρεσίες οι οποίες, όπως γνωρίζετε, αναλαμβάνουν το σύνολο των ανηλίκων που εισέρχονται στο ποινικό σύστημα -θα επιθυμούσε να θέσει υπόψη σας τα παρακάτω:

Στο σύνολο των πρωτοδικείων της χώρας, όπου προβλέπονται Υπηρεσίες Επιμελητών Ανηλίκων, δεν υπηρετεί ούτε ένας επιμελητής ανηλίκων, ή όπου εμφανίζονται καλυμμένες οι προβλεπόμενες θέσεις είναι σε πλήρη αναντιστοιχία με τη στατιστική αποτύπωση της παραβατικότητας που λαμβάνει, κατά περιοχή, στη χώρα.

Μετά την καταστροφική συγχώνευση των Υπηρεσιών Ανηλίκων με τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Αρωγής στις Υπηρεσίες όπου υπηρετεί ένας συνάδελφος (μονοπρόσωπες Υπηρεσίες) αυτός ασκεί και τα δύο καθήκοντα (του Επιμελητή Ανηλίκων και του Επιμελητή Κοινωνικής Αρωγής, ο οποίος διαχειρίζεται ενήλικους παραβάτες).

Όπου δε, δεν υφίσταται Υπηρεσία συνάδελφοι όμορων νομών καλύπτουν τις ανάγκες εκτελώντας την υπηρεσία τους συχνά με δικά τους έξοδα, ευρισκόμενοι στα όρια των φυσικών και οικονομικών αντοχών τους.

Έτσι για παράδειγμα στο νομό Αττικής και στο Τμήμα Επιμελητών Ανηλίκων Αθήνας, υπηρετούν σε ενεστώτα χρόνο δεκαπέντε (15) συνάδελφοι για το όλο το τεράστιο πλήθος εισαγωγών στο σύστημα που, ορθότατα, παραθέτετε στην εγκύκλιό σας.

Ο οποιοσδήποτε, όμως, σκοπός τίθεται προς την κατεύθυνση αντιμετώπισης της ανήλικης παραβατικότητας, εάν δεν λάβει υπόψη του τα υπάρχοντα μέσα που υπάρχουν στη διάθεσή μας καταντά απλώς ιδεαλισμός προθέσεων που σκοπό έχει να καθησυχάσει τον κοινό νου απέναντι στο φαινόμενο και την αύξησή του, πράγμα στο οποίο άλλωστε στοχεύει και η λεγόμενη «αυστηροποίηση των ποινών» η οποία αξιολογούμε ότι ανταποκρίνεται μόνο σε ιδεολογικές και επικοινωνιακές ανάγκες και πιθανότατα, κατά την άποψή μας, θα οδηγήσει σε βιαιότερες συμπεριφορές, όπως ορθά έχει επισημανθεί. (<https://www.hlhr.gr/υπόμνημα-ποινικός-κώδικας/> , <https://antimolia.gr/paratiriseis-sto-schedio-nomou-gia-tropopoiisi-ton-poinikon-kodikon/> , <https://www.loninja.gr/2023/12/blog-post.html>).

Έτσι θα θέλαμε να σημειώσουμε την τεράστια π.χ. χρονική απόσταση που χωρίζει την εισαγωγή του ανηλίκου στο ποινικό σύστημα και την εκδίκασή του, οπότε και μόνον από αυτό χάνεται ο όποιος παιδαγωγικός χαρακτήρας της ποινικής διαδικασίας.

Επειδή η παραβατικότητα των ανηλίκων, όπως κάθε κοινωνικό φαινόμενο, είναι αποτέλεσμα πολλών παραγόντων - οικονομικών, κοινωνικών, ψυχολογικών - αποτελεί κοινωνική φενάκη η όποια προσπάθεια αντιμετώπισης του φαινομένου χωρίς αντιμετώπιση των αιτιών που την προκαλούν.

Θα ήταν πολύ ενδιαφέρον επί παραδείγματι να αναζητήσει κανείς τις διαθέσιμες κλίνες που υπάρχουν στη χώρα για ανηλίκους που χρήζουν ψυχιατρικής μέριμνας και φροντίδας ή τον χρόνο αναμονής τόσο σ' αυτές, όσο και στα Κ.Ψ.Υ.

Να σημειώσουμε δε στο σημείο αυτό ότι, πλέον, ψυχιατρικές δομές παραπέμπουν άμεσα περιστατικά στις Εισαγγελικές Αρχές, και αυτές με τη σειρά τους στις Υπηρεσίες μας, επειδή αδυνατούν να χειριστούν τα περιστατικά αυτά (sic!)

Έτσι, είναι προφανές από το ανωτέρω αναφερόμενο χαρακτηριστικό παράδειγμα, ότι εκλείπει κάθε δυνητική υποστήριξη που θα έπρεπε να παρέχεται ολοκληρωμένα από άλλους θεσμούς πέραν των ανηκόντων στο χώρο της δικαιοσύνης.

Η βαθύτατη υστέρηση ευρύτερων υποστηρικτικών δομών, προς τέρψη του κοινού νου, μετατρέπεται από την πολιτική ηγεσία διαχρονικά σε ατομική υπαλληλική αδυναμία αποσιωπώντας το πραγματικό πρόβλημα της έλλειψης επαρκών και κατάλληλων, προνοιακών και θεραπευτικών δομών ιδιαίτερα για την κάλυψη της ευαίσθητης κοινωνικά ομάδας των παιδιών και εφήβων.

Για αυτή την αντιστροφή το Δ.Σ. του Σ.Ε.Δ.Α. είναι επαρκώς φιλοπερίεργο να πληροφορηθεί πώς η τρέχουσα πολιτική προσέγγιση και διαχείριση όπως αυτή υλοποιείται μπορεί να επιλύσει π.χ. το οξύ, συχνά, οικονομικό πρόβλημα όσων εισάγονται στο ποινικό σύστημα, ή πώς θα επιλύσει την αυξανόμενη παραβατικότητα των ανηλίκων, ή πώς θα διαχειριστεί τη βία των ανηλίκων, όπου αυτή εκδηλώνεται.

Το ερώτημα αυτό γίνεται ακόμα πιο εύλογο και πειστικό λαμβάνοντας κανείς υπόψη του ότι τα φαινόμενα αυτά λαμβάνουν χώρα σε μία βαθύτατα ατομοκεντρική κοινωνία στην οποία έχει προφανώς διαρραγεί οτιδήποτε μπορεί να την συνείχε, τη στιγμή μάλιστα που αυτού του τύπου τα φαινόμενα δεν είναι παρά εκδήλωση της γενικής κοινωνικής παθογένειας και των αξιακών παραδοχών της ίδιας της κοινωνίας.

Σε σχέση με την επαγγελματική και εργασιακή πραγματικότητα των Υπηρεσιών μας **ενδεικτικά** θα θέλαμε να παραθέτουμε την κατάσταση που λαμβάνει χώρα σε όμορο νομό της πρωτεύουσας, το νομό Βοιωτίας.

Η Υ.Ε.Α & Κ.Α. Λιβαδειάς παρακολουθεί αποφάσεις από την Εισαγγελία Θηβών και από την Εισαγγελία Εφετών Ευβοίας για ανηλίκους που έχουν δηλώσει κατοικία εντός Βοιωτίας.

Όσον αφορά την παροχή συμβουλευτικής, ψυχοκοινωνικής παρακολούθησης και τη διενέργεια παιδοψυχολογικής εκτίμησης οι περισσότεροι Δήμοι στις Διευθύνσεις Κοινωνικής Προστασίας της Περιφέρειας δεν διαθέτουν ούτε έναν ψυχολόγο (βλέπε Δήμο Λιβαδειάς, Αλίαρτου, Διστόμου-Αράχοβας).

Η μοναδική υπηρεσία που είναι καθ' ύλην αρμόδια για τις Εισαγγελικές Παραγγελίες, εκεί, είναι το ΕΚΕΨΥΕ που στη συγκεκριμένη περίπτωση της Βοιωτίας είναι παράρτημα, και διαθέτει έναν ψυχολόγο, έναν παιδοψυχολόγο, έναν παιδοψυχίατρο (που επισκέπτεται μια φορά την εβδομάδα την Μονάδα) και μια κοινωνική λειτουργό.

Το σημαντικότερο δε είναι, ότι αυτό το παράρτημα έχει αρμοδιότητα και για τους πέντε νομούς της Στερεάς Ελλάδας!

Περαιτέρω, επίσης **ενδεικτικά**, αναφέρουμε ότι καλείται η Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων Θεσσαλονίκης με το υπ' αριθ. πρωτ.: 347/08.03.2024 έγγραφο της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Κιλκίς να

διεκπεραιώσει τις υποθέσεις ανηλίκων (39 στον αριθμό) που θα εκδικαστούν στις 29/03/2024 στο Μονομελές Δικαστήριο Κιλκίς.

Αντίστοιχα, στην ΥΕΑ&ΚΑ Ξάνθης μια συνάδελφος κοινωνικής αρωγής και όχι ανηλίκων (διότι δεν υπάρχει κανένας επιμελητής ανηλίκων) καλείται να διαχειριστεί ογδόντα τέσσερις (84) υποθέσεις και με αριθμό εισαχθέντων πέραν των εκατό (100) στο Μονομελές Δικαστήριο Ανηλίκων του Μαρτίου.

Αντίστοιχα φαινόμενα λαμβάνουν χώρα στις περισσότερες μονοπρόσωπες Υπηρεσίες της χώρας.

Στο σημείο αυτό επιθυμούμε να σας παραθέσουμε αυτούσιο το υπ' αριθ.: **42/10.11.2023** έγγραφό μας προς τον κ. Υπουργό Δικαιοσύνης όπου και αναφέραμε τα εξής: «...κατά τον τρέχοντα χρόνο, στο πλαίσιο λειτουργίας των Δικαστηρίων Ανηλίκων στα Πρωτοδικεία και τα Εφετεία της χώρας, οι Υπηρεσίες μας παραμένουν σημαντικά υποστελεχωμένες και ειδικότερα, η προβληματική κατάσταση του δικτύου των Υπηρεσιών έχει ως εξής:

(α) Σε πολλά από τα Πρωτοδικεία της χώρας **δεν λειτουργεί καθόλου Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων & Κοινωνικής Αρωγής**, είτε επειδή δεν υφίστανται οργανικές θέσεις (στην Κυπαρισσία, στο Γύθειο, στα Καλάβρυτα) είτε επειδή είναι επί μακρόν κενές (όπως π.χ. στο Κιλκίς, στην Τρίπολη, στη Θήβα, στη Λευκάδα κ.λπ.) είτε επειδή οι συνάδελφοι που υπηρετούσαν σε αυτές έχουν συνταξιοδοτηθεί (όπως π.χ. στην Κοζάνη, στο Ρέθυμνο, στο Ηράκλειο κ.λπ.) είτε, τέλος, επειδή οι συνάδελφοι απουσιάζουν για νόμιμη αιτία (όπως π.χ. στην Ορεστιάδα). Να σημειωθεί δε ότι αναμένονται και νέες αφυπηρητήσεις που θα καταστήσουν και άλλες Υπηρεσίες ανενεργές (όπως π.χ. στο Μεσολόγγι).

(β) Σε πολλά από τα Πρωτοδικεία της χώρας η Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων & Κοινωνικής Αρωγής **εξυπηρετείται από έναν/μία μόνο υπάλληλο**, σε διπλό καθηκοντολόγιο επιμελητή ανηλίκων και επιμελητή κοινωνικής αρωγής, είτε επειδή δεν υφίσταται οργανική θέση του άλλου κλάδου (όπως π.χ. στη Βέροια, στη Δράμα, στην Πρέβεζα, στη Φλώρινα κ.λπ.) είτε επειδή παραμένει κενή δεύτερη θέση του αυτού ή του άλλου κλάδου (όπως π.χ. στα Χανιά, στην Κόρινθο κ.λπ.) είτε επειδή δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία πρόσληψης/τοποθέτησης (όπως π.χ. στην Καλαμάτα, σύμφωνα και με το συνημμένο αντίγραφο του σημειώματος της ΥΕΑ&ΚΑ Καλαμάτας της 23-08-23).

Η δυσμενής κατάσταση των μονοπρόσωπων, αλλά και των ολιγοπρόσωπων, Υπηρεσιών επιβαρύνεται από το δεδομένο ότι επιπρόσθετα των τακτικών καθηκόντων και του διοικητικού έργου που απαιτείται για τη λειτουργία μιας οργανικής μονάδας σε επίπεδο

Αυτοτελούς Γραφείου, οι συνάδελφοι επιμελητές ανηλίκων καλούνται να εξυπηρετήσουν άλλοτε τις βασικές ανάγκες όμορων Πρωτοδικείων που δεν διαθέτουν ενεργή Υπηρεσία, άλλοτε τις διαδικασίες που προβλέπονται για ανήλικα θύματα, όπου δεν λειτουργεί «Σπίτι του Παιδιού».

Ας αναλογισθεί ο καθείς ποια τα μέσα και ποιοι οι σκοποί.

Είναι νομίζουμε προφανές, ότι όσο δεν αντιμετωπίζονται τα κοινωνικά ζητήματα στις αιτίες τους με τις ανάλογες πολιτικές και από τις κατάλληλες και επαρκώς στελεχωμένες Υπηρεσίες, και δη το εδώ συζητούμενο, ο φαύλος κύκλος της καταστολής θα φαντάζει ως η μόνη επιλογή και η χειρότερη δυνατή.

Για το Δ.Σ. του Σ.Ε.Δ.Α.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Πράνταλος Ιωάννης

Αθανασία Μαρέτση